

Kiegészítő

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felolós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A gyilkoló szer.

Debreczen, jan. 15.

Dr. Burger Péter törvényhatósági bizottsági tag indítványt nyújtott be a törvényhatósághoz, a melyben azt javasolja, hogy Debreczen pálinka mérési és azon szatócs boltjai, a hol pálinkát árulnak, vasárnap hatóságilag zárassanak be. Vasárnap ne lehessen árusítani a gyilkos pálinkát, a méreggel egyenlő rumot, ne lehessen butává aztán állattá tenni egy egész légió embert. Egy egész legiót, mert száma nincs azoknak a szerencsétleneknek, a kik rabjai a gyilkos szenvedelemnek, a pálinka ivásnak.

Burger Pétert valószínűleg a biharmegyei Tamásda község példája ösztönözte indítványának beadására. Ebben a községben tudvalevőleg új esztendő óta vasárnap nem árulnak pálinkát. A kinek a gégeje erre a gyilkos italra vágyódik, az elmehet a harmadik határba, de otthon bizony nem kap pálinkát. Akármilyen példa vezette Burger Pétert, indítványa nagyon helyes, s megérdemli, hogy foglalkozzunk vele.

A város falain kívül nagyon kevesen tudják, hogy Debreczen szabad királyi város mint erkölcsi testület, kartársá Kóhn Jakab kutyabagosi vegyeskereskedőnek. Debreczen város ép úgy mint Kóhn Jakab pálinkát árul. Nem ez az egyetlen üzlete a nemes városnak. Nyomdával is gseftel, vigéccivel ki akarja töretni a debreczeni nyomdatulajdonosok nyakát. Ez az üzlet azonban mégsem olyan utálatos, mint a pálinka üzlet. A város mint pálinka mérő!

Homéri dolog. Más városban elképpenedve fogják ezt bizonyosan halani.

Nos hát a nemes város ambícióval árulja a vutkit, gugyit, kisüstönföttet, s tengeri konyakot. És a gseft jól megy, mert a pálinka ivók száma napról napra emelkedik. A városi szesz mérés előtt horkolva fekszenek a részeg alakok, a kik utolsó fillérjüket is oda adták a városi szeszért. Különösen vasárnap élénk az üzlet. Csavargók, csirkefogók, állésnek indult emberek látogatják a

pálinkás boltot, s az isten és annak szentjeinek emlegetésével folytatnak kellemes párbeszédet. Törődik is ezzel a nemes magisztrátus. Az a fő, hogy a szeszvállalat mérlege évről évre több pluszt mutasson, s a város minél nagyobb hasznot vágjon zsebre. Az erkölcsi defektus, a melynek közvetlen okozója a város, senkit sem érdekel.

A városi szeszintézet egyedül több erkölcsi kárt okoz mint a többi együtt véve. És ez ideig nem jutott eszébe a tanácsnak, hogy ezt a defektust legalább úgy ellensúlyozza, hogy a szesz üzletet vasárnaponként bezárja. Egy törvényhatósági bizottsági tagnak kell erre figyelmeztetni a várost azzal a hozzá adással, hogy a mit a kis Tamásda megtett, megtehet Debreczen is. Hát valljuk be, szomorú dolog ez nagyon, és szégyenletes. Egy város pálinkával szedi ki a lakosai zsebéből a filléreket. Hiányzik ebből a dologból a morál.

Épen jókor jött Burger Péter indítványa. El kell azt fogadni okvetlenül. Komolyabb és derekabb indítványt régen nem tárgyalt a város parlamentje.

Bárd.

Polónyi Géza ügye.

Bukik — vagy marad?

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 15.

A politikának valamennyi kisebb és nagyobb kérdése háttérbe szorult a Polónyi—Halmos ügy előtt.

Hogy ez az ügy még nincs befejezve, valószínű. A nyilatkozatok — pro és contra — még mindig zuhagszerűen ömlenek. Bármilyen bőbeszédűek legyenek is azonban ezek a nyilatkozatok, e pillanatban nem lehet tisztán látni.

Meg kell menteni Polónyit!

A függetlenségi párt egyik nagyon előkelő tagja, aki miniszteri kandidátus is volt (és még ma is az), a következőképpen nyilatkozott:

— E pillanatban teljesen mellékes, bűnös-e Polónyi vagy nem bűnös. A függetlenségi pártnak nem szabad őt cserbenhagyni, mert, ha ezt megteszi, meg-

rendül a kabinet állása. Éppen ezért jelentse ki magát úgy a kabinet, mint a függetlenségi párt: szolidárisnak Polónyi Gézával. Igenis, tessék tudomásul venni, ma szolidárisak vagyunk Polónyival. Nem sokára tárgyalni fogják az igazságügyi költségvetést, bizonyára szóvá fogják tenni ezeket a dolgokat Polónyi elég ügyes és ravasz ahhoz, hogy megvédelmezze magát. Sajtópört pedig nem fog indítani. Ha más ügyből kifolyólag támadnák meg, ismét okmányokat hoz nyilvánosságra.

Halmos a bűnös?

Az alkotmánypártban Bolgár Ferencz honvédelmi államtitkár, aki segédje volt Polónyinak, ezt mondotta:

— Halmos egyetlen tényre hivatkozott; a Gschwindt-gyár kitelepítésére. Ez az ügy pedig teljesen tisztázva van. Erről többé nem is lehet beszélni. Polónyi föl van mentve, ellenben kétes világitásba helyezi Halmos Jánost, aki polgármesterege korában nem járt el korrektül.

Polónyi tisztességes ember.

Szó volt róla, hogy az igazságügy-miniszternek elégtételt adnak az őt ért meghurcoltatásokért. Nagy ovációt akartak neki rendezni.

Ezzel kapcsolatban jelentette ki Kossuth Ferencz a következőket:

— Az ovációt teljesen feleslegesnek tartom, mert arra Polónyinak nincs szüksége. Nyugodtak lehetnek, ha a miniszterek kezét fognak Polónyival, akkor senkinek sincs semmi skrupulózusának lennie. De tovább mehetnek. Szerenytelenség nélkül legyen mondva, ha én, Kossuth Ferencz, kezét fogok vele, akkor Polónyi tisztességes ember. Minden aggodalomra felelet az, hogy mi együtt ülünk vele a minisztertanácsban. Az bizonyos, hogy csunya és méltatlan hajsza ez, de ebben nem Polónyinak visszatetsző a szereplése, hanem elleneseinek. Nevezetes dolog, hogy amíg Halmos ur a városnál volt, nem volt kifogása Polónyi ellen, hanem most áll elő a vádjával. Hiszen ha igaz volna, amit állít, akkor magáról állítja ki a bűnösségi bizonyítványt.

A torony és a varjak.

Günther Antal igazságügyi államtitkár így nyilatkozott főnökeiről:

— Lenaunak van egy verse, hogy ha azt akarod, hogy ne keringjenek körülöttem a varjak, ne légy torony. A ki olyan exponált állásban van, mint Polónyi, legyen elkészülve reá, hogy bepiszkolják a mindenféle madarak. De ezért ovációban felesleges részesíteni. En mindig kalapot emelek Polónyi nagysága előtt.

Több lap nagyon biztatta Polónyit, hogy forduljon a bírósághoz.

Urak figyelmébe!

Valódi angol gyapjuszövet különlegességeket legszolidabb szabott árak mellett Weisz Adolf posztókereskedőnél szerezhetjük be. Kossuth-utca 1. sz. Czégre tessék figyelni. <<<<<

Brassói szövetek kizárólagos raktára.

— Ezt nem teheti meg az igazságügyminiszter — magyarázták a barátai — mert az ügy akkor hónapokig elhúzódik. Isten tudja, mikor kerülne a sor a tárgyalásra. Ez alatt az idő alatt pedig az igazságügyminiszter folyton függésben lenne alárendeltjeivel szemben.

— Bocsánat — felelték erre — amikor Wekerle először miniszterelnök volt, szintén indított sajtópört.

— Igen, de ő nem volt igazságügyminiszter.

Baththyány Tivadar gróf azt indítványozta:

— A függetlenségi párt két tagja keresse föl Halmos Jánost és szólítsa föl, hogy hozza nyilvánosságra azonnal összes vádjait a legnagyobb részletességgel. Legyen végre világosság! Nemcsak a párt érdeke az, hanem az egész ország érdeke.

Izgalmas ülés a Házban.

Az egyetem női hallgatói miatt.

Justh ingerült!

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 15.

A Háznak ma igen izgalmas ülése volt. A milyen csöndben kezdődött az ülés, olyan viharos volt. Kmetty Károly felszólalása kavarta fel a kedélyeket. Az egyetem női hallgatóiról szólt, mire Justh Gyula kijelentette hogy ez nem tartozik a dologra.

A képviselők közbekiáltottak, hogy igenis odatartozik. Nagy zaj és lármá keletkezett ebből, úgy hogy az ülést fel kellett függeszteni. Justh erre ingerülten így szólt képviselőtársaihoz:

Ha nem tetszik, válasszatok olyan elnököt, aki mindent megenged.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Egy ötlet.

— Ha ezt a férjem tudná!
— Mit csinálna?
— Talán meg is ölné.
— Komolyan?
— Hogyne. Mindig mondta, hogy ha megcsalom, — megöl a szeretőmmel együtt.
— De szerencsére nem is sejt semmit?
— Nem lehet tudni. Nagyon gyanakszik. Még a leveleimet is felbontja.
— És te nem tiltakoztál ez ellen?
— Dehogyan. De ez csak olaj volt a tüzre. Annál féltékenyebb és gyanakvóbb lett.
— És nagyon üldöz a féltékenységgel?
— De még mennyire. Jó, hogy a szobaleány megbízható, különben nem jöhetnél hozzám. De így is félek, hátha hazajön az uram és téged itt talál.
— Ugyan ne képzelődj!
Csöngöttek. Az asszony megrezzent. Halotthalvány arccal mondta:
— Azt hiszem a férjem jött meg.
— Óh dehogyan! — igyekezett a férfi a holtrarémmült asszonyt megnyugtatni. — Ő ilyenkor még a hivatalban van.
— De ha mégis ő?
— Akkor nincs semmi baj. Hiszen én csak látogatába jöttem.
— Igen ám, de a férjem nem ismer.
— Igaz, — mormolta maga elé a férfi — ez már végzetes hiba. De történéjk akármi, meg védelek.
Az ajtó kinyílt.
— A nagyságos asszony bluzát hozták meg — szólt a szobaleány.
Az asszony megkönnyebbülten sóhajtott fel:
— Tegyük csak oda a székre. A számla is itt van?
— Igen.
— Jó. Adj a csak ide. Majd délután kifizetem.
Ujra egyedül maradtak. Csendes néztek egymásra, mint a kik nagy veszélytől szabadultak meg. Az asszony végre megtörte a csendet:
— De megijedtem! Még most is dobog a szívem.
— Ebből az a tanulság, hogy máskor te jöjj el hozzám. De most túl vagyunk az ijedtségen...
Órjögő szerelemmel karolta át az asszonyt és ajkaiak hosszu, édes csókban forrtak össze. Egymás lelkét szívták az ajkakon keresztül. Mindenről megfeledkezve élvezték a szerelem boldogító mámorát.

Elnök: Justh Gyula.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése s az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Törvényjavaslatait 1887. XX. 1891. X. és 1896. IV. a katonák özvegyei és árváiról szóló törvények módosítására nézve oly kéréssel nyújtja be, hogy azok előzetes bizottsági tárgyalás után napirendre tűzessenek. (Helyeslés.)

Elnök: Ily értelemben mondja ki a határozatot. Napirend szerint következik

a közoktatásügyi tárca

költségvetésének folytatólagos tárgyalása. Ferenczy Károly: A székely földi népiskolák nagyszámú segélyezését kívánja, ami elsőrangú állami érdek. Panasolja, hogy az unitárius egyház az állam részéről nem részesül a kívánatos figyelemben. Az 1848. évi XX. t. c. értelmében kívánja az unitárius egyház segélyezését. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Becsey Károly: Az ovodák szaporítását sürgeti. Száz és száz képesített óvónő van állás nélkül, de a magyar társadalom beédesgeti a francia, német vagy svájci nevelőnőket és azokkal nevelteti gyermekeit. Az óvoda törvényt szigorúan végre kell hajtani. Sürgeti a nép és középiskolák, valamint a polgári leányiskolák immár halaszthatatlan reformját. A harmadik egyetem felállítását ő is sürgeti, ő is sürögő szükségnek tartja, de a miniszter adós maradt azzal, hogy hol lesz a fészke a harmadik egyetemnek.

Kállay Tamás: Eljen Székelyudvarhely! (Derűtség)

Hódy Gyula: Dehogyan. Zombolya éljen. (Zajos derűtség.)

Becsey Károly: Szeged már a múlt század óta állandóan felszinen tartja ezt a kérdést. Minden szempontból szükséges, hogy az új egyetem Szegeden állítsák fel.

Nagy György: Ugy van! — Szeged megérdemli.

Becsey Károly: Nem ismeri el jogosnak, hogy e kérdésben Szegedet bár-

mely város megelőzhesse. Reményli, hogy e téren idegen befolyások érvényesülni nem fognak. (Eljenzés. Szónokot számosan üdvözlik.)

Az egyetemek túlszűfoltása.

Kmetty Károly: Kultuszterea tárgyalása során igen sok értékes és tanulságos eszme merült fel, ezért nem kell komolyan venni azokat a csipkedéseket, melyek sekélyesnek mondják a vitát. Közoktatásügyi politikánknak két nagy problémája kell hogy legyen. Először a kultura minden terén a magyar nemzeti szempont érvényesülése. Másodsor a kultura minden ágát közelebb kell vinni a való élethez. Az egyetem ellen támadások hangzottak el. Elismeri, hogy a budapesti egyetemen nagy bajok vannak. Legfőbb baj a túlszűfoltás. A hallgatóság a félv elején belátja, hogy úgy sem fér be az előadásokra, tehát elmegy a vidékre. Tiltakozik az ellen, hogy az egyetemi vizsgálatokra leutazik csupán. (Ellentmondások.)

Szász Zsombor: Ezt te magad sem hiszed!

Hencz Károly: Ezt akarja tagadni!

Elnök: Csendet kérek. Hencz képviselő urat kérem, ne zavarja folyton a szónokot.

Kmetty Károly: Az egyetem bajai abból is származnak, hogy a profeszorok protekcio révén jutnak az egyetemre.

Hencz: Ennek csak nem mi vagyunk az okai!

Kmetty: A képviselőházi papirszeletek és a hírlapok szállítják az egyetem tanárainak nagy kontingensét. Ezzel jön az egyetemi tanárok népszerűsége.

Izgalmas jelenetek.

Kmetty Károly: A nőhallgatóknak az egyetemre való túlságos túdulását kárhoztatja. A most kialakuló női típuszatka a magyar nemzetnek. Ezek nem háziasszonyok, anyák, hanem női szörnyetegek lesznek. (Helyeslés.) Kéri a minisztert, hasson oda, hogy a nőhallgatóknak az egyetemre jutása korlátozva legyen. Rámutat aztán, hogy a színházak reportoárja az erkölcselenséget táplálja. Szeg-

Álomszerű kábultságokból a villanycsengő zaja riasztotta fel őket.

— Jézusom, a férjem! — kiáltotta az asszony s rémülten bontakozott ki a férfi ölelő karjaiból. A következő pillanatban már be is hallatszott az előszobából a férj rekedtes hangja.

— Mit csináljunk, Istenem, mit csináljunk! — siránkozott az asszony.

Az asszony hozzáugrott és a férj karját megkapva kétségbeesetten kiáltotta:

— Segítsen hát! Nincs valami mentő ötlete?

— Nincs — szólt a férfi tompa kétségbeeséssel.

— Nekem már van. Fogja ezt a számlát!

— Mit csináljak vele?

— Majd meglátja! Most már nincs idő. Itt a férjem.

A férj belépett. Csodálkozó, szinte gyanakvó arccal mérte végig a szobában levő idegen férfit.

— Mit keres itt ez az ur?

— A bluzomat hozta meg — mondta az asszony nem minden félelem nélkül.

— Légy szives, kérlek, kifizetni.

S a férj gyanútlanul fizetett.

Gios.

Bisquits (Cakes)

fehél kétszersült, Cacao kétszersült, Graham kenyér és egyéb finom sütemények állandóan kaphatók

Horgonyi Károly

fehél finom sütemények sülédéjében

BEBRECZEN Batthányi-u. 15.

mérmes, jól nevelt fiatalság nem látogat-hatja a mai színházakat.

Elnök: Figyelmeztetem a szónokot, hogy a színházak még nem tartoznak a kultuszterület körébe, hanem a belügybe. Ne tessék a tárgytól eltérni.

Kmetty: A ház engedélyével óhajt a színészethez szólni.

Elnök: Ez csak úgy lehetséges, ha a Ház megadja az engedélyt, hogy egy már letárgyalt tárgyhöz szóljon a szónok.

Kmetty kéri a Ház engedélyét.

Justh ingerült.

Elnök elrendeli a szavazást. Megszámláltatja a jegyzőkkel a szavazásokat. **Elnök:** Megszámláltatván a képviselőket, kitént, hogy a Ház nem határozatképes. Az ülést félórára felfüggesztem.

Nagy zaj. A képviselők a terem közepére tódulnak.

Justh Gyula elnök ingerülten mondja a képviselőknek: Igy nem lehet tárgyalni. Válasszatok olyan elnököt, aki mindent megenged. En nem engedek meg ilyen házszabályellenességeket. A folyosón is izgalmat kelt a dolog. **Justh** rendkívül felháborodva mondja egyik körülvevő csoportnak: Ez türehtelen állapot.

Folyton kéri a Ház engedélyét és eltérnek a tárgytól! En igy nem tudom vezetni a tárgyalásokat. Válasszatok olyat, aki igy is tud tárgyalni. En nem tudok. Egy másik csoportnak **Rakovszky** alelnök magyarazza. Nézzétek meg a régebbi naplókat. A szabadelvűpárt uralma idején alig fordult elő, hogy az elnökkel szemben a Ház engedélyét kérték volna. **Nagy Ferenc** azt fejtegeti, hogy ez helytelen eljárás az elnökkel szemben.

Hajdumegye a mult hóban.

A közigazgatási bizottság ülése

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 15.

Hajdumegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta első ülését ebben az esztendőben a megyei székház tanács termében. Az ülésen a mult évi közigazgatási élet hivatalos menetéről számoltak be az előadók. Az ülésen **Weszprémy Zoltán** főispán elnökölt, a melynek lefolyásáról tudósítunk a következőket jelenti.

Az alispán jelentése.

Az alispán szokásos jelentését **Pákozdy Sándor** főjegyző olvasta fel. — A közbiztonsági állapotokról azt jelentette az alispán, hogy az elmúlt hóban türehtelen volt. Ugyiszólván figyelemre méltó bűneset nem fordult elő. **Hadházon** a november hó folyamán előfordult rendkívüli sok betörést, tolvajlást a csendőrségnek sikerült a minimumra leszállítani. Majd a fegyelmi ügyekről tett jelentést. Ez idő szerint több tisztviselő ellen van folyamatban a fegyelmi vizsgálat. Ezek között van: **Kovács Ferenc** nánási főjegyző, **dr. Veres Menyhért** bősörményi városi orvos, **Rajk Imre** dorogi főbíró, **Farkas Győző** és **Vekordi Tamás** esküdtek, **Tóth Mihály** pénztárnok valamennyien dorogiai, **Lengyel Zsigmond** hadházi esküdt és — **Kelemen Gábor** bősörményi főkapitány.

Az Alföldi takarékpénztár Debreczenben, Piacz-u. saját ház.

Elfogad betéteket: Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.
Kölcsönöket nyújt: váltókra, költelezvényekre és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.
Törlesztéses kölcsönök: földbirtokokra s más ingatlanokra.
Tőzsdéi megbízások: értékpapírok vételére és eladására.

A megye állategészségügye.

Liedl Emil törvényhatósági állatorvos Hajdumegye állatügyi viszonyairól tett jelentést. A megye különböző községeiben állat és körömfájás, sertésvész stb. betegségek dühöngtek. És pedig a száj és körömfájás volt, de megszünt Tiszacségén, sertésvész Földesen, Püspökkladány, Egyeken és Mikepéresen.

A tanfelügyelő beszámolója.

Csánky Viktor a megye iskolai életéről számolt be. Jelentette, hogy a kanyaró járvány miatt szüneteltek az iskolák **Dorogon**, **Hadházon**, **Vámospéresen**, **Kabán**. Tárgyalásokat folytatott a kabai református iskola vezetésével a felállítandó gazdasági iskola ügyében és a dorogi iskolaszékkel, az ifjusági együletben előfordult kellemetlenségekről.

Losonczy Álmós jelentése.

Losonczy Álmós dr. a megye egészségügyéről tett jelentést. — Decememberben született a megyében 530 gyermek. Ezek között 20 halva. A halálozások száma 371. A népesedés eredménye tehát 139. Jelentést tett a vörhenyjárványokról. Bejelentette végül a téglási iskola közegészség-ellenes állapotát.

A megye adózása.

Az adóprés decemberben is jól működött. Egyenes adóban befolyt 363 391 korona 51 fillér, hadmentességi díjban 8327 korona 96 fillér, bélyegilletékben 87 225 korona 70 fillér, jogilletékben 65 399 korona, dohányilletékben 157.900 korona, határvámban 12.495 korona, fogyasztási adóban 21.958 korona.

Adózzetési haladékokat adott a pénzügyigazgatóság saját hatáskörében 28 esetben, a pénzügyminiszter 53 esetben.

A választások.

Végül a fegyelmi választmányt alakították meg.

Tagjai lettek: **Kovács Gyula** alispán elnökle alatt **dr. Popper Mór**, **Rásó Gyula**, **Major János**, **Brassay Károly**. Kilepő tagok helyett **dr. Balthazar Dezső**, **Kálmán Lajos**, **Bor János**, **Loógh Béla** és **Balog Sándor**.

A közigazgatási bizottság ülése déli 12 órakor ért véget.

Be kell zárni a pálinkás boltokat.

Indítvány a közgyűléshez.

Kevesebb lesz a részeg ember.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 15.

Burger Péter dr. törvényhatósági bizottsági tag ma indítványt nyújtott be Debreczen város polgármesteréhez a pálinkamérések és szatóciszletek vasárnapi munkaszünetére vonatkozólag. — **Burger Péter** indítványában — melyet a közgyűlés elé kíván juttatni — a pálinka romboló hatásával foglalkozik s kiemeli ama nagy fontosságú és a társadalomra messze kiható eredményt, mely indítványának elfogadásával járna.

Az indítvány terjedelmes. Lényege azonban az, hogy mondja ki Debreczen város törvényhatósága a pálinkás boltok és az italmérési engedéllyel bíró szatóc-

boltok szombat estétől hétfő reggelig való bezárását. A tanács erre vonatkozólag dolgozzon ki szabályrendeletet, amelyet a szakbizottságok készítsenek elő s azután terjesszenek a közgyűlés elé.

Az indokolásban hivatkozik **Burger Angolország**ra, ahol törvényhozásilag szabályozták a korcsmákat és a vasárnapi munkaszünetet mindenféle foglalkozásra kiterjesztették.

De kiemeli indítványozó, hogy a biharmegyei **Tamásda** község is határozatot hozott a korcsmák és pálinkamérések vasárnapi szünetére nézve s habár a határozatot **Biharmegye közgyűlése** ellenezte, a belügyminiszter mégis jóváhagyta.

Végül hivatkozik **Burger** arra, hogy Debreczen város a puritán erkölcsöknek mindenkor pártfogója volt. A mult dicsősége s a város történetének tisztasága számos példával támogatja a most felvetett eszmét.

Az érdekes indítvánnyal a tanács legközelebbi ülésén foglalkozik s a mint a hangulatból itélni lehet — a tanács ezt a nevezetes indítványt tárgyalni fogja.

A halál önkéntesei.

Két öngyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 15.

Hajduböszörményben még két hónappal ezelőtt szerelmi bánat miatt marólugot ivott egy odaváló jómodu gazdaember 24 éves fia **Szabó Márton**. A gyorsan előhívott orvosok gyomormosást alkalmaztak a fiatalembernél s úgy látszott, hogy az orvosi tudomány megmentheti az életnek. Állapota azonban pár nap előtt válságosra fordult s azóta folyton rosszabbodott, úgy hogy tegnap a boldogtalan fiatalember reitentió kinok közt kiszendvedett.

Az esetről jelentés érkezett az ügyészséghez s minthogy a halál oka kétségtelen beigazolást nyert, az eltemetésére az engedélyt megadta.

Téglás községben tegnap öngyilkossá lett egy 62 éves öreg ember.

Balló János hajduböszörményi illetőségű, jelenleg téglási lakos élete örökös szenvedés, kinlódás volt. Kis vagyonkaja a mostoha termési viszonyok folytán elpusztult, ő pedig öreg napjain betegeskedni kezdett, nem birta a munkát, úgy, hogy igen gyakran a nélkülözésekkel kellett küzdenie. A hajdan jó módhoz szokott embernek nem volt ereje elviselni sorsát. Többször emlegette ismerősei körében, hogy megválí az élettől. Tegnap aztán beváltotta ígését. Leszámolt az élettel. Fölakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már nem volt benne élet.

Az esetről jelentést tett a bősörményi rendőrség a debreczeni ügyészségnek is.

Kölcsönöket ad: nyugdíjkepes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.
Beraktároz: árukat és terményt saját raktáraiba és azokra előleget is nyújt.

A magy. kir. szab. osztály sorsjáték fő elárú sító helye.

Várady Sándor bolyongásai.

Ipolyságról Temesvárra.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 15.

Várady Sándor, a darabot korszak debreczeni királyi ügyésze keménye bűnhődik hazafiatlanságáért. Miként Arany János bolygó zsidója, úgy vándorol 6 városról-városra. Ahol felismerik, elfordulnak tőle az emberek, szóba sem állanak vele, jelezvén ezzel azt, hogy minden bünt meg lehet bocsátani, de a hazafiatlanságot soha.

Mikor az alkotmányos éra április hónapban beköszöntött, Polónyi igazságügyminiszter Marosvásárhelyre helyezte át királyi ügyészi minőségben Váradyt. Lett erre nagy méltatlankodás, úgy hogy a darabont el sem merte foglalni állomását.

Polónyi ekkor azon törte a tejét, hogy mit csináljon Váradyval. Végül is kinevezte az ipolysági királyi törvényszékhez bírónak.

Alig jelent meg a kinevezés a hivatalos lapban, megmozdult az egész város, és tiltakozott Várady odaköltöztetése ellen. A bírók egész határozottan jelentették ki, hogy Várady Sándorral szóba sem állanak. Várady tehát Ipolyságra sem mehetett — lógott a levegőben, mint a Mohamed koporsója. — Tegnap aztán megint lendült a sorsa. A hivatalos lapban a következő közlemény látott napvilágot.

Ö császári és apostoli királyi felsége f. évi január 10-én kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Várady Sándor ipolysági kir. törvényszéki bírónak a temesvári törvényszékhez való áthelyezését a legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

Várady Sándor tehát Temesvárra kerül. Vajjon megnyugszik-e végre a modern Ahasverus? Eleget szenvedett már, igazán nem lehet tőle irigyelni, ha végre megpihen.

A debreczeni színtársulat Nagyváradon.

Egy előadás.

A Szigligeti szobor javára.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 15.

Nagyvárad közönsége szobrot emel Szigligeti Edének, a város szülöttének. Felemelő hódolás ez a nagy színmű író előtt, amelyet szimpáthiával kísér az egész ország közönsége. Most folyik a gyűjtés a szoborra, s remény van rá, hogy a szükséges összeg hamarosan együtt lesz. Ebben különben kitűnő szolgálatot tesz egyik jeles kollégánk *Liptai Károly* nagyváradi ujságíró. Ő állott most elő egy

tervvel, amely bizonyára nagyobb összeget fog hozni a Szigligeti szoborra.

Liptai Károly azt az eszmét vetette fel, hogy a nagyobb vidéki városnak színtársulatai rendezzenek egy előadást Nagyváradon a Szigligeti szoborra. Az előadandó darabot válassza ki az illető város színigazgatója. Az eszme új és eredeti s a feltétlen siker biztos.

Eddig dr. *Janovics Jenő* a kolozsvári és *Szendrey Mihály* az aradi színház igazgatója ígérték meg átrándulásukat. Biztos tudomásunk szerint részt vesz a nemes cél érdekében az igazgatók versengésében *Zilahy Gyula* is. Az eddigi terv szerint a *Báلكirálynő*, *Bercsik Árpád* kedves vigjátékát és a *Parasztbecsület* operát játsszák a debreczeni színtársulat Nagyváradon. A *Báلكirálynő* *Fodor Tasziló*ja, a házasságban utazó uracs klasszikus alakítása *Zilahy Gyula*nak. A *Parasztbecsület* *Santuzzája* pedig *Zilahyné Singhoffer Vilma* kitűnő szerepe, amelyben hangjának fénye és érce gyönyörűen érvényesül. Egészen bizonyos, hogy ezzel a két darabbal hatalmas sikert aratna a debreczeni színtársulat Nagyváradon.

Az előadás napja még nincs megállapítva. Erről a szoborbizottság fogja értesíteni *Zilahy Gyulát*.

SZÍNHÁZ.

Fenn az ernyő, nincsen kas. Mikor *Herczeg Ferenc* a hét *Gyurkovics* leány férjhez adásának minden jóérzésű családját érdeklő művészetét könyvbe foglalta: szinte öntudatlanul Szigligeti józsi vigjátékának alapjait variálta modernebb formában. A téma örök, mert férjhez menendő leányok minden időben lesznek, míg emberek élnek a földön. — Nagyon jól tette *Zilahy Gyula*, hogy felújította ezt a tiszta, derűs, elmés színdarabot, legalább istenáldotta művészetéből megint adott Debreczennek egy estére valót. Az 6 Rejteli je olyan, amilyennek Szigligeti álmodhatta: eleven, hamiskás, elmés, mindenünnen kisikló. Különben az egész előadás a legjobbak közé tartozott, egy-két botlást és a hangos sugást leszámítva. *Arday Ida* egészséges erővel, markáns vonásokkal állította be a keretbe a nagyoló, de leányait szerető anyát. Békésül való jeleneteit nem állhatta az ember kacagás nélkül. *Hahnel* szép volt, — finom volt, üde volt, lányos volt. *Szabó Irma* kedves, hamupipőke, csak a végszavakra vigyázzon jobban. *Ternyei* a bárót elegánsan és kellő mérséklettel játszotta. A színház tele volt, sokat tapsolt, jól mulatott. Kell-e ennél több?

Vedress Gyula fellépése. *Vedress Gyula* ma érkezik s a személyzettel együtt azonnal részt vesz a *Végrehajtó* vigjáték próbáján melynek holnapi jubiláris előadása elé nagy érdeklődéssel néz közönségünk, a vendégen kívül részt vesznek az előadásban *Arday Ida*, *Bérczi Deésy*, *Szakácsné*, *Szabó Irma*. A *Végrehajtó* előadása előtt színter kerül a *Báلكirálynő* kedves vigjáték melyben rendkívül hálás szerepe van *Zilahynak*. Kivüle részt vesznek *Hahnel Aranka*, *Ternyei Deésy*, *Sarkadi Bérczi*, *Vadász Arday Ida* stb.

Kornai Berta. Pénteken kezdi meg vendégszereplését a *Koldus gróf* operetében. első felléptére legjobb szerepét választotta *Jessi koldus* leányt, *Kornai* a bpesti magyar színháznak egyik oszlopos tagja volt, a ki minden fellépése alkalomával újabb jelét adta nagy tehetségének, melylyel a közönség fokozott elismerését és szeretetét vívta ki magának. Az operette többi szereplői *Radó Anna*, *Szakácsné*, *Polgár*, *Sarkadi*, *Árkossy*, *Szalai*, *Karacs*, *Szabó Gy.*, *Vadász*.

Értesítés. Tekintve a nagy érdeklődést, mely egy a *Vedress Gyula* vendég szereplése, mint a *Kornai Berta* felléptei iránt mutatkozik. *Zilahy* igazgató értesíti a n. é. közönséget, hogy mind a négy előadásra a jegyek már mai naptól válthatók a színházi pénztárnál.

Öngyilkos fiatal asszony.

Mérget ivott a férje miatt.

Az Ujföldön az éjjel családi dráma történt. Egy fiatal 21 éves asszony akart megválni az élettől, a mely nem hozott neki örömet. Az öngyilkos *Kovács Józsefné*, *Oláh Juliánna*.

Nem régóta élvezi a családi élet örömeit. Ugy látszik, hogy inkább bánatát. Férjével *Kovácsné* folytonos civakodásban élt. Alig volt nap, hogy össze ne veszték volna.

A férj, *Kovács József* végül is megunt az örökös házi perpatvart s minden bucsu nélkül ott hagyta a fiatal asszonyt egy éves gyermekével.

A napok óta távollevő férj mit sem törődött a feleségével, a ki e miatt folytonosan sirt. Ma este az öngyilkosságra gondolt. A háznál található gyákkori méreggel, gyufaoldattal akarta kivégezni önmagát.

Igy is tett. Feloldott egy pakli kénes gyufát s a mérges oldatot megitta.

A folyadék szörnyű pusztítást vitt véghez a belső szervezetében.

Öngyilkosságát egy 10 óra felé vették észre a szomszédok, akik a nyöszörgésre lettek figyelmesek.

Nemsokára azután a közközházba szállították, a hol élet s halál között lebeg.

A rendőrség az eszméletlen állapotban levő asszonyt kihallgatni se tudta.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. n. 2 ó. éjjeli 2. ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

Személyi hírek. *Benedek János* és *Pap Elek* országgyűlési képviselők vizsautaztak Budapestre.

Tar Gyula kuriai bíró. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Tar Gyulának*, a debreczeni kir. ítélőtábla bírójának a kuriai bírói címet és jelleget adományozta. A nagy kitüntetés kiválóan érdemes embert s jeles jogászt ért, a ki az igazságszolgáltatás terén igen szép eredményekkel működött.

Kiegyezésről

— **Az építészeti bizottság ülése.**

Az építészeti bizottság ugyancsak nekifogott a munkának. Egymás után tartja üléseit. Ma délután az építési szabályrendelet tervezettel foglalkozott a bizottság, amelynek tagjai közül Kovács polgármester elnöklelte alatt jelen voltak Acél Géza főmérnök, Horváth János, Szikszai Lajos, Rickl Antal, Márk Endre, Debreczeni Jenő, Dégenfeld József gróf, Komlóssy Arthur, Haty Kálmán és Tüdös Kálmán dr. A bizottság pontról-pontra haladt a szabályrendelettel, melynek szakaszait alaposan megvitatta, a városszabályozáshoz alkalmazkodva.

— **A színházi ruhatár.** Ismeretes, hogy színházi ruhatár építése ügyében a város pályázatot írt ki, a törvényhatósági bizottság egyik mult közgyűlésén hozott határozat értelmében. A pályázatra két ajánlat érkezett be. Az egyiket Tóth István közműves, — a másikat Bicó Gyula adta be. Bicó ajánlata 14 százalékos, Tóth Istváné 15 százalékos áremelkedést mutat, mint a pályázatban jelzett összeg. Ennek oka az anyag és munka-bér drágulásban rejlik, mint azt ajánlataikban mondják az építők.

— **Szakosztályi ülés.** Az asztalosok szakosztálya ma délután 5 órakor gyűlést tart az ipartestület tanácstermében. Az ülésnek tárgya az építő iparosok országos szövetségének folyó hó 19—20-án Budapesten tartandó kongresszusán való részvétel megvitatása és a kiküldötteknek a megválasztása.

— **Sóvágónak más bíróság kell.** A Méliuszteri rablógyilkos, Sóvágó János csak nem akar beletörődni sorsába. A ravasz gonosztevő minden uton módon szabadulni szeretne a börtönből s a mit csak elkövethet elkövet, hogy keresztül vigye szándékát. Sóvágó most összes reményeit arra alapítja, hogy ha más bíróság ítélné az ügyében, feltétlenül szabadon eresztik, mert Debreczenben minden ember, tehát az esküdtek is, a bírák is rossz oldaláról ismerik s így nem csoda, ha kimondják bűnösségét. Védőügyvédje Kardos Samu utján tegnap kérvényt adott be a törvényszékhez. A kérvényben a nagyváradi esküdtbíróság delegálását kéri a hosszupályii rablógyilkosság tárgyalására. Egyben a kérelem indoklására beszerezni kéri a Debreczenben Sóvágóról megjelent lapok példányait. Az ujságokkal is bizonyítani akarja Sóvágó, hogy mennyire kellemetlen és utált egyén ő Debreczenben, míg más városban, a hol nem ismerik biztosra veszi, hogy ügye felmentéssel végződnék. Sóvágó kihallgatását kérte tegnap. Hoffmann vizsgálóbíró maga elé vezette és kihallgatta.

— No mi baj János — kérdezte?

— Hát kérem azt akarom a tekintetes bíró urnak mondani, hogy az esküdtekről szóló törvény 28 szakasza értelmében más bíróságot kérek.

— Ne mond mán János — válaszolta Hoffman.

— De bizony mondom, mert csak ott leszek bizonyos igazságom felől, a hol nem ismernek — volt felelete Sóvágónak.

Hoffmann vizsgálóbíró a rablógyilkos kérelmét jegyzőkönyvbe vette.

— **Az izraelita hitközségek segélye.** Az a rég huzódó harc, mely a debreczeni két izraelita hitközség között az iskola segély miatt oly régóta huzódik, mint ismeretes a létrejött megállapodás folytán megszűnt. A megegyezést ma délután az e célra kiküldött bizottság megbízottai szerződésbe foglalták.

— **Klein József csalásai.** Klein József ügyében ma a következő nyilatkozatot kaptuk.

Tekintetes Szerkesztőség! A „Debreczeni Független Ujság” tegnapi számán a Klein József csalásai cím alatt egyebek között a következő kitétel foglaltatik: „bár beszélnek, hogy az Első Debreczeni Takarékpénztárnál is van váltója Kleinnek”. Ki kell jelentenünk, hogy ez az értesülés téves, mivel Klein Józseffel mi soha semmiféle összeköttetésben nem voltunk s így nevezettnek intézetünknel sem váltó, sem egyéb tartozása nincs. — Kérjük, hogy ezen tájékoztató sorainkat b. lapjának holnap reggeli számában szíveskedjék közzétenni, miért is köszönetet mondunk s vagyunk tisztelettel Debreczeni Első Takarékpénztár.

Ezúttal ismét hangsúlyozzuk, hogy Klein József ügye a Debreczeni Hitelbankkal semmiféle összeköttetésben nem áll. A Hitelbank teljesen távol áll ettől az ügytől.

— **Eljegyzés.** Dr. Kiss György ügyvéd, a függetlenségi párt jegyzője, Baján eljegyezte Drescher Gyula függetlenségi párt elnökének és a takarékpénztár vezérigazgatójának leányát, Iduskát.

— **Iskolai értesítés.** A következő sorokat kaptuk: A t.-ez. szülők és gyámok szíves figyelmébe! Debreczen sz. kir. város t. főorvosa, nem különben egészségügyi bizottsága konstataulta, hogy a gyermekek közt uralgott járványbetegség megszűnt, az iskolák megnyitását elrendelte a hatóság. Ebből kifolyólag kérjük és figyelmeztetjük a t. e. szülőket és gyámokat, hogy iskola köteles gyermekeiket pontosan és rendszeresen küldjék az iskolába, mert az igazolatlan mulasztókkal szemben kénytelen lesz az iskolaszék a törvény értelmében eljárni. A statusquó izr. iskolaszék. Dr. Popper Mór iskolaszéki elnök. Kuti Zsigmond igazgató. — Hasonló értesítés a következő is: Miután a tiszti főorvos jelentése szerint a városban uralkodó járvány megszűnt, az iskolák újra megnyitottak. Felkérem tehát az érdekelteket, hogy gyermekeiket holnapról kezdve rendszeresen és pontosan küldjék az iskolába. — 1907. január 15. Materny Lajos iskolaszéki elnök.

— **Az osztályorsójáték** mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

20000	koronát nyert	52705.
10000	koronát nyert	124506.
3000	koronát nyertek	36304 95703.
2000	koronát nyertek	95697 106591
1000	koronát nyertek	15795 34517
62841	95770 97630	106766.
500	koronát nyertek	7769 8206 17687
10683	12493 22172	24748 35819 42795
48200	44038 56529	46373 46603 48289
49856	50454 51572	55399 58808 60667
63906	64953 67697	70075 75886 80251
82678	83097 83121	85510 86521 86669
87615	89455 89642	92655 95137 95155
96650	99716 100043	102377 103263
106550	111789 116824	116931 117616
124652.		

A többi kihuzott számok 130 koronát nyertek.

— **A polgári asztaltársaság** január 19-iki jubileumi ünnepsége iránt nagy az érdeklődés. Már eddig is nagyon sok jegyet vettek át úgy a tagok, mint az érdeklők. A fényes jubiláris ünnep-

ség műsora a következő: Elnöki megnyitó. Elmondja Szabó Henrik ur. — A társaság alakulásának és működésének ismertetése. Előadja Bródy Henrik ur. — Alkalmi óda. Irta ifj. Vályi Nagy Gusztáv. Szavalja Szakács Andor ur, a szintársulat tagja. — Magyar dalok. Énekli Karacs Imre ur, a szintársulat tagja. — Kevlári bucsu. Szavalja Lukács Juliska színművész urhölgy. — Vegyes dalok zongorán. Előadja több ur. Tréfás próságok. Felolvassa ifj. Vályi Nagy Gusztáv ur. — A revolver. Dialog. Előadják Szakács Huska kisasszony és Szabó Gyula ur, a szintársulat tagja. — Bohózatok kuplék. Előadja Sarkadi Vilmos ur, a színház tagja. — Műsor után vacsora és tánc.

— **Szegények segítése.** A debreczeni ev. ref. egyháznál tegnap vette kezdetét a rendes félévi nagy segélyosztás. A humánus egyház 470 árva és szegény gyermeket segélyezett 20—15 és 10 kor. összeggel.

— **Megverték a kávéházban.** Nagy Zsigmond cipész segéd tegnapeste egyik kis kávéházban mulatozott. Mulatás közben a kávéháztulajdonossal összekapott. Az erős szóváltásból verekedés lett. Ebben Nagy Zsigmond bizonyult gyengének és a kávéház tulajdonosa alaposan elverte. A megvert cipész segéd panaszt tett a rendőrségen a kávé ellen.

— **Furfangos tolvaj.** Cs. Molnár Sándor tegnap délután megszólította a Pesti utca sarkán álló rendőrt és azt mondta, hogy Kovács Mihály, aki épen ezen az utcán hajtott két malacot, azokat lopta. És ő épen ezek ellopásával van vádolva. A rendőr ennél fogva Kovácsot és Molnárt is felvitte a bűnügyi osztályra. Itt természetesen vallatni kezdték őket és ekkor kiderült, hogy a két malac Kovácsnak jogos tulajdona és a feljelentő Cs. Molnár Sándor csak azért akarta Kovácsot a disznók ellopásával megvádolni, hogy az ő ellene indított bűnügyi vizsgálatot félre vezesse. De a turpissága ilyen formán kiderült és a rendőrség rágalmaszért még ő ellene indítja meg a vizsgálatot.

— **Kaszinó estély.** A f. hó 26-iki kaszinó estély meghívóit — kizárólag a tagok részére — ma és holnap küldi szét a vigalmi bizottság. A meghívók izléses kiállítására már előre sejtetni engedti, hogy ez estély is a megszokott fényvel és hangulattal fog lezajlani. Nem csak a helybeli, de a vidéki tagok is nagyban készülnek a régen várt mulatságra, amely piéce de resistance a lesz a farsangnak.

— **Feltört pince.** Balázs Sándorné Csapó-utca 20. szám alatti lakosnő tegnap báb és más efféle árucikkeit éjszakára beraktározta a pincébe. Reggel, amikor azokat onnan kiakarta vinni, már nem találta ott. Az éj folyamán a pincéjét feltörték és az összes árucikkeket ellopták. A rendőrség keresi a tetteseket.

— **Nem jó pénzt számlálni az utcán.** Bekecs Sándor hetes egy kis pénzre tett szert s elhatározta, hogy vidám estét fog rendezni. Fel is csipett egy Tóth Eszter nevű hölgyet, a kivel mulatott. Majd sétakocsizni indult s a berugott hetestől 55 koronát elloptott. A pénzt a színház táján olvassgatta, a mit Balázs Zsiga rendőr észrevett s kérdőre vonta a leányt, hogy hol vette a csengő koronákat. A leány igen gyanus válaszokat adott, a miért a rendőrségre vitte be. Itt a lopás kiderült.

— **Tolvaj házi ur.** Major István Nyil-utca 36. szám alatti lakosnak a napokban óráját, láncát bezárt szobájából ellopták. Major feljelentette az esetet a rendőrségen, ahol elrendelték a nyomozást. Bikfalvy Miklós rendőrbiztos nyo-

mozott ez ügyben és kiderítette, hogy a tolvaj Csehi János házigazda. Csehi előbb tagadta a tolvajlást, de később beismerte. A rendőrség Csehi János ellen megindította a vizsgálatot. Ügyét átteszi a járás-bírósághoz.

— **Hütlen cseléd.** Bródi Miksa magánzó megbizta cselédjét, hogy árusítsa el különféle ócska ruhaneműeket. A cseléd el is adta azokat, de az árával nem tért vissza. A rendőrség nyomozza a tolvaj cselédet.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Kádár Erzsébet ev. ref. 2 éves. Dobár Mihály ev. ref. 2 hónapos. Töfle Ferenéné ev. ref. 71 éves. Diószegi Róza ev. ref. 21 hónapos. Nagy István ev. ref. 1 napos. Szegedi Gyuláné ev. ref. 28 éves. Szabó Mihályné ev. ref. 66 éves. Sándor Andrásné ev. ref. 84 éves. Papanek Istvánné ev. ref. 40 éves.

— **A polgári kör bálja** január 16-án, szerdán este lesz a „Bika” disztermében. Jegyek előre válthatók Csáthy Ferenc, Gyürky Sándor és Márton Gyula urak üzletében. Személyjegy 3 korona, páholyjegy és családjegy (4 személyre) 8 korona.

— **Munkát és fáradságot** legjobban a szülő fizeti meg. Természetesen csak akkor, ha az oltványok kiválasztása és beszerzése körül a legnagyobb óvatossággal járunk el. — A legjobb hírnévnek örvendő „Milleniumtelep” Nagyösz, Torontál megye, nemcsak teljesen megbízható, fajtiszta oltványokat szállít, hanem minden érdeklődőnek a szülőszetre vonatkozólag készséggel szolgál utbaigazítással és műmellékletekkel díszített magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főirjegyzékét ingyen és bérmentve küldi.

— **A jogász és tisztviselő** kör bálrendező bizottságának velem történt megállapodása folytán a február hó 2-án rendezendő álarcos estélyre szükséges jelmezeket a legnagyobb titoktartás mellett szállítom. Megrendeléseket a mai naptól kezdve e hó 28-ig elfogad Aszmann Ferencz uri divat kereskedő Debreczen Piacz-utca 27. Városházzal szembe.

— **Varju János** főgimn. tanárnak „A magyar szellemi művelődés történelme” c. munkája Csáthy Ferencznel és minden helyi könyvkereskedésben tűzött és kötött példányban is kapható, a fűzött példány 6, a kötött példány 8 koronáért.

— **Menyasszonyi és alkalmi ajándékok a legolcsóbbak** Mentze Henrik áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

— **Gumi különlegességekben** óriási választék. Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötőszersz Debreczen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Egészséges, könnyű** sestakerti bor Mayer Jenőnél.

— **Angol Jamaika rumok** Mayer Jenőnél.

— **Első rendű támlásszék** bérlet B. napra második sor, jobb oldalon kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

— **A Ferencz József keserűviz** az összes hashajtó szereket természetes, erőteljesen oldó ereje folytán tulszárnyalta már. Mint adag elégséges egy boros pohár. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Nagyon olcsón lehet vásárolni**, férfi-divat cikket. — Nyakkendőt, kalapot, fehérneműt — a Nyakkendő királynál, a főposta mellett. Czigvezető Rózsa Lajos.

— **Nyomatványok** olcsón, csinosan és gyorsan kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz.

A Hajdumegyei népbank Piacz-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Horgonyi Károly** Amor Biscuit saját készítésű teasüteménye és Grahamkenyér legfinomabb angol sütemények készítőjének a mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Használja a híres hajdusági bajuszpedrót!** mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fill. Kapható Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-u. „Arany egy-szarvu” gyógyszerészár.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülésének vége.

Budapest, jan. 15. Szünet után folytatta a Ház a kultusz vitát, melyet be is fejezett. Kmety Károly folytatólagos beszédében a harmadik egyetemet Szegednek kívánja adni Mialatt Kmety beszélt, Kossuth Ferencz érkezett az ülés terembe, a kit zajosan megéljeneztek. Kmety után Maniu Gyula az anyanyelvről beszélt. (Éz nem tartozik ide — kiáltották). Majd Hellebronth Géza, Dudics Andor és Gisswein Sándor beszéltek s miután több szóló nem volt, elnök a vitát bezárta. Apponyi a felmerült megjegyzésekre holnap fog válaszolni.

Uj főispán.

Budapest, jan. 15. Abauj-Tornamegye uj főispánja Szalai László országos képviselő lesz. Kinevezése a hivatalos lap legközelebbi számában megjelenik.

150 uj biró.

Budapest, január 15. A hivatalos lap holnapi száma 150 uj biró kinevezését közli az uj törvényvel kapcsolatosan.

Wölfling Lipót válópöre.

Zürich, január 15. Wölfling Lipót egy híres jogtudóst keresett fel, a kitől tanácsot kért arra nézve, hogy amennyiben elválnék feleségétől, mi módon szerezhetné vissza főhercegi rangját. A válópert a genfi törvény-széknél fogják tárgyalni.

Öngyilkos önkéntes.

Budapest, január 15. Az Uj-utcai Gentry szállóban ma öngyilkossá lett Dobay József huszár önkéntes. Levelét, amiből öngyilkosságának okára lehetett volna következtetni nem hagyott hátra.

A Polónyi—Halmos affér.

Budapest, jan. 15. Ma ismét egész sereg nyilatkozat jelent meg a Polónyi—Halmos ügyben. Az alkotmány-párton s nép-párton is akadtak védői Polónyinak. Andrassy Gyula grófnak az az álláspontja, hogy Halmos-

nak nem most, hanem az állítólagos manipulációk idején kellett volna előhozakodnia ezekkel a dolgokkal. Polónyinak egyesek azt tanácsolták, hogy indítsa pört Halmos és a lapok ellen, de elállott ettől, mert azzal gyanusíthatnák, hogy a bíróságot befolyásolná Polónyi.

Főrangyak szerelmi botránya.

Róma, jan. 15. A Messagero jelenti: Zaccani grófnak, a Viktor Emánuel szobor építőjének fia jegyet váltott egy arisztokrata leánnyal, kit szülői azon reményben ígértek neki, hogy atyja nagy örökséget hagyott rá. Mikor kitudódott, hogy a lány alig örökölt valamit, a szülők kijelentették, hogy nem adják neki leányukat és a leányt elküldték a Campagneban levő villájukba. — Innen a leány néhány nap mulva automobilon megszökött s azt hiszik, hogy volt vőlegénye volt megszöktetője

Justh haragja.

Budapest, január 15. A Ház mai ülésén Kmety és Justh között felmerült incidenst nagyban pertraktáltaa a folyosón. Justh panaszkodott, hogy még a szabadelvűek alatt is jobban respektáltak egy elnököt, mint most. Wekerle megjegyezte:

— Türetellen állapotok. A jó istent sem tekintik semmibe.

Majd kapacitáltak Kmetyt s így elállott a beszéd azon részétől, mely a zavart okozta.

Közzgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1907 jan. 15.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készárú 10 f. olcsóbb, később változatlan.

1907 októberi buza	7.70.—71
1907. áprilisi buza	7.39.—44
októberi rozs	—
1907. áprilisi rozs	6.71.—72
októberi zab	—
áprilisi zab	6.31.—32
1907. májusi tergeri	5.10.—11
1907. júlisi	—
1907. szeptemberi	—
1907. augusztusi repce	—

Mosóáru különlegességek.

Hazai és cosmanosi jó mosó barketek. Flanel, bársony-flanel és szövött minőségekben. Fehér piké és sinór barketek

óriási választékban.

Félig kész, kiszabott batuszt, se-lyem, tüll és applikált finomabb ruhákból állandó nagy választék jutányos szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon, divat és szőnyeg áruháza.
Kirákatánk állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 3

A vá

9
mel
jelle
don
16v

parc

Ért
mérnök

Do

DEB
Ória

SZ

Jap
Kér
Olc

Telefon

V

b. tud

■

Beth

nyitot

föld

ház

sző

és k

V

ház

a leg

lak

ügyel

tartá

kéren

hormentve
és
inven
és
hormentve

Viepesztelek

1907. január 16.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

7

A vágóhidi dülőben

9 katasztrális hold Némethy László-féle föld, mely jelenleg Balogh Miklós tulajdonát képezi **2 hold szőlővel** együtt bármily nagyságu

parcellákban eladó.

Értekezhetni **Kandel Jenő** okl. mérnöknel Szt.-Anna-utca 27. sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Óriási választék érkezett valódi Perzsa és keleti

szőnyegekben.

Indiai nyomat, Indiai himzés, Parawanok, Papucok stb. stb.

Japán és Perzsa különlegességek.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!!

Olosó árak! Olosó árak!

Telefon szám 482. Telefon szám 482.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

irodám

Bethlen-utca 40. sz. alatt megnyitottam, hol:

földek

házak

szállók

és különféle üzletek adásvételét;

házasságokat

a legmagasabb körökben is; továbbá lakásokat közvetitek.

A midőn még kiemelem, hogy ezen ügyek elintézését a **legszigorubb titkeltartás mellett** személyesen eszközölöm, kérem szives megbizásukat.

Tisztelettel

Ifj. Bojtor Gábor.

Dr. SZÁSZ ADOLF

medico mechanikai

Zander-gyógyintézet

Piacz-u. 59. Steinfeld-ház. Földszint.

Telefon 389.

Telefon 389.

Zander-féle mechanikai gyógykezelés, Fejlesztő gymnastica (gyermeknekél. Orvosi massage. — Tulhevített száraz levegő fürdő. Villamosítás. (Fardizálás és Galvanizálás.)

Stock-cognac Medicinal

kezesség mellett, tiszta borból párolt

Allandó vegyi ellenőrzés alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrangú üzletekben kapható.

Legalkalmasabb alkalmi ajándékok

Hölgyeknek.

3-6 vagy 12 pár glace keztyü elegáns dobozban. Kézi táska. (Ridikül) Eredeti francia illatszerek.

Uraknak.

Pénc-, szivar-, vagy levéltárcák. Finom kivitelü nadrágtartók. Szörme bélelésü téli keztyük stb. Legolesőb ban beszerezhetők

Schön Sándornál

DEBRECZEN,

Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.) keztyü, kötszer és orvosi műszertárában

Kitünő

Ráczi ürmös

1 üveg 75 kr.

Kontsek Gézánál

Debreczenben, Kossuth-utca.

Első Debreczeni Gözkávé Pörköldé.

Pörkölt Kávé

a Herkules Pörkölt Kávé a legjobb!

Ezen elismerést nem csak a válogatott keverékeinek, hanem különösen a legújabb pörkölési módszernek köszönheti, mely a kávé jó ízét és kitünő zamatját a legmagasabb fokra fejleszti.

Gözpörköldém

a mai kor legtekélyesebb készüléke, a melynél a pörkölés tényleg egy forró légáram kizárólagos behatása által történik; a kávé hártya por és füstmentesen pörköldik és ezáltal nyeri igazi zamatját.

Kapható naponta frissen pörkölvé:

Kertész Sándor

fűszer és csemege kereskedésében,

Kossuth-utca 17. a színházzal szemben.

Telefon szám 288.

Első debreczeni Gözkávé Pörköldé.

Telefon szám 288.

Johntson amerikai aratógépgyár.

BÄCHER RUDOLF szab. ekegyár

MELICHÁR FERENCZ szab. vetőgépgyár

főraktára és képviselö

RAHMER SÁNDORNÁL Debreczen, Piacz-u. 26. nagytrafik udvar.

Ajánlja legjobbnak elismert eredeti Melichár páros soru Unikum-Drill vetőgépeit szabadalmazott kikötő készülékkel (láncz helyett.) — Eredeti Bächer aczélekeit eltörhetően acél ekefejekkel. Eredeti amerikai Johnstow kéveköto és marokrakó aratógépeit, fűkaszáloít. Tejgazdaságok részére Ganz-féle világhírű tejfölözö gépeit.

kukoriczasztartépő gépeit!

répavágóit, szecs kavágóit, szecs kavágóit, tengeri morzsolóit, járgányait és egyéb takarmány készítő gépeit.

Minden gép — a gazdaközönség érdekét szem előtt tartva — próbára is kiadatik.

Motorok, locomobilok, gözcséplőgépek, szerszámok, olaj- és technikai cikkek állandó raktára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakezéréseknél tessék választékeget esatolni.

Eladó egy 2 utczára nyíló homok-utczai 500 forint évi bért tisztán hozó remek, szép ujház 6000 forintért teher 2600 forint. Értekezhetni lehet; Héry bank-irodájában, Piacz-u.46. sz.

Gouvérirozást 3 krajczártól kezdve elvállal **Bózsza Ignáz** női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Egy jókarban lévő zongora olcsón eladó. Czím Szív utca 4.

Vigyázzon! Uraktól levett óeska ruhákat igen tisztességes árban vesz **Rósenberg Béni** Bádogos-u. 4. sz.

Elhalálozás miatt Darabos-utca 5. számú ház kedvező feltételek mellett eladó. A ház 1 emeletes, van benne 2 uri lakás, légszesz bevezetés, jó ivóvízü kut és a lehető legnagyobb kényelemre berendezve. Értekezhetni ott az emeleten.

4-5 szobából álló modern lakás kerestetik febr. elejére a Piacz-utczán, esetleg a Kossuth, Hatvan és Széchényi utczák elején. Czím a kiadóhivatalban.

Egy csinosan butorozott szoba azonnal kiadó **Simonffy-u. 37. sz.** a keresztépületben.

Két éves lánykámhoz egy német leányt keresek. Jelentkezni lehet **József kir. herczeg-utca 21.**

Butorozott szoba külön bejárattal, csinosan berendezve azonnal kiadó **Széchényi utca 27. sz.**

Egy jóra való házból eselédleány vagy aszszony felvétetik. Czím a kiadóba tudható meg.

Boreczet, kitünő minőségű, kapható **Piacz-u. 42. az első emeleten hátul.**

Kopirprés sürgős megvételre kerestetik. Czím. Piacz-utca 49. sz. második udvarban az irodában.

Portál igen jó állapotban eladó. **Miklós-u. 22. sz.**

Lapkihordó asszony felvétetik a kiadóba.

Alkalmi vétel.

Egy 1 lóerejű **Langen és Wolf-féle gázmotor**

jelenleg üzemben, kifogástalanul kijavítva, jótállás mellett

olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Mélyen leszállított árak

különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere	17 kr.
Jó mosó velez és flanelok	25, 28, 32 kr.
120 cm. széles Angol Cheviot	55, 75, 80, 90 kr.
120 cm. széles tiszta gyapju koczkás Cheviot m.	70 kr.
1 darab mosó Zefér bluz	70 kr.
1 darab flanel bluz	2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők

óriási választékban, feltünő olcsó árakban.

Maradékok fél árban.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyeg áruház.

Békés Lajos

DEBRECZEN.

Ing készítményei a legtükéletesebhek.

Magyar gyártmány.

Legjobb bajuszodró a híres **DEBRECZENI**

„**GZIVIS**“ bajuszpedró.

mely nem tép, de jól összetartja és nőttei a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó hoz“ **DEBRECZENBEN.**

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérigvönközg: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest

Debreczeni Leszámloló Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-utca 49. sz., a Főpostával szemben,

tagjainak olcsó, könnyen visszafizethető kölcsönt nyújt.

Tag lehet mindenki, a ki legalább heti 40 fillér befizetésére kötelezi magát.

Minden tag annyszor 100 korona kölcsönt vehet igénybe, a hányszor negyven fillért hetenként befizet.

Minden 100 kor. kölcsön heti 40 fillérrel visszafizethető, melyben már a kamat is bennfoglaltatik, tehát nem kell külön kamatot fizetni.

Tagok felvétetnek az intézet helyiségében, **Piacz-utca 49. sz.** főpostával szemben, volt Iparbank palota.

AZ IGAZGATÓSÁG :

Dr. Spitz Lipót

ügyvéd, jogtanácsos.

Szele György

ev. ref. lelkész, elnök.

Fürst Ödön

nagykereskedő, alelnök.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.